

HET HOLLANDSCHE BRUGGE

OUD STEDENSCHOON

EEN BEKEND KUNSTHANDELAAR LIET eens aan een Franschen bezoeker een Delftsch schilderij zien van Pol Dom.

„Wat denkt u dat dit is?” vroeg hij hem.

„Brugge!” antwoordde de Franschman zonder aarzelen.

„Mis!” zei de kunsthandelaar, met een fijn lachje op zijn levendig oud gezicht, „dat is Delft!”

De Franschman, die althans geen ijverig student van zijn Baedeker bleek te zijn, was ten hoogste verbaasd, en vroeg, of zulk oud en tevens stijlvol stadsschoon inderdaad nog in Holland te zien was. De in het buitenland nog steeds zeer verbreide voorstelling, als zou iedereen hier in een Marker pofbroek en op klompen loopen, en als zouden de Hollandsche straten even blank geschuurd zijn als de binnenplaatsjes van Pieter de Hoogh, had al dadelijk bij zijn aankomst in Holland een treurige en prozaïsche wijziging ondergaan. Hij was dan ook niet weinig verblijd, zijn droom van het verleden-geworden-Holland op Pol Doms schilderij stemmingsvol en intiem gebeeld te vinden, en besloot, onverwijld naar Delft te gaan.

Wie het oude Delft kent, zal begrijpen, dat hij, zacht gezegd, tevreden-gesteld terugkwam. Hij heeft niet nagelaten, zijn landgenooten op dit mooie hoekje van Holland te wijzen, dat — helaas — bij vreemdelingen meer geëerd schijnt te zijn dan hier te lande.

Stemming. Dat is wel het eerste wat ons in het oude Delft opvalt. Een stemming van rust en zwijgen, van innigheid en mijmerij.

Hier waart de geest van Pieter de Hoogh, van Vermeer nog rond. Alles heeft hier de doorleefdheid van eeuwen. Wat onderscheidt — afgezien nog van alle picturaal en architectonisch schoon — wat onderscheidt een spiksplinternieuwe, gave baksteen van een verwerde, eeuwenoude? Dat wat een vel blank papier onderscheidt van een belangrijk manuscript, wat een jong, door den tijd nog onbeschreven gelaat onderscheid van een oud, doorleden en doorploegd. Het is werkelijk of de dingen een herinnering hebben, of ze eenigermate als wij menschen iets vasthouden uit de vergane jaren; iets, dat hun tot een „persoonlijk” bezit wordt, iets, dat hen, in zekeren zin, met het verstrijken der jaren, als een psyche is meegedeeld: de „ziel” namelijk van al het oude, dat geslachten heeft overleefd, iets, dat den dichter zijn

inspiratie, den historicus zijn geestdrift aanademt....

Men heeft in Delft nog niet eens het oude te zoeken. Ook daar, waar de nieuwe tijd reeds veranderingen heeft aangebracht, laat het oude zich nog gelden in stille, vredige grachtjes (die soms zeer bescheidenlijk „sloot” heeten) en bruggetjes, die zich gracieus over het water ronden, dat hun fijne beeld kalm en dankbaar terugspiegelt....

Gezicht op de Oude Kerk

De boomen aan den kant gaan, geheel met dit stille leven vereenigd, op naar den ouden Hollandschen hemel en geven, schoon vooral in hun rijken herfst en strakken, kalen winter, hun rijzigheid prijs aan de bespiegeling van het water.

En dan de Oude Kerk! Van welke zijde ook benaderd, blijft hij indrukwekkend en schoon. Maar kom dichtbij, bezie hem van zijn stilste kanten, waar hij uit het oude hart van Delft oprijst, en zie dan zijn vergrijsde en verchromde flanken, kijk zijn intieme hoekjes langs en dóór — ge zult dat alles niet licht vergeten.

Waarom gaan wij zoo bij voorkeur vèr heen om oud mooi te zien?

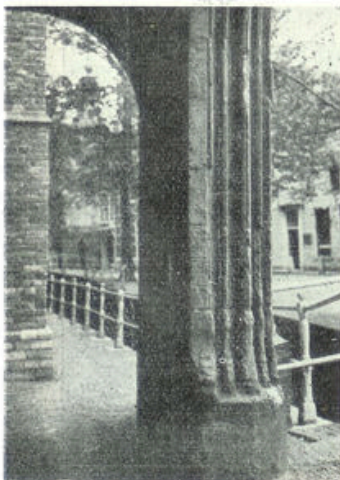
Laten wij het niet vergeten: vóór Antwerpen met zijn prachtige middeleeuwsche huizen op de Groote Markt, vóór Gent, vóór Brugge met hun zeldzame gothieke schatten — vóór dit alles ligt Delft — en dan zijn Gouda en Bodegraven er ook nog, om van de rest voor 't oogenblik nog maar te zwijgen....

P. VAN RENSSSEN

GEDACHTEN

Edele karakters deelen hun geluk met anderen, maar dragen hun ongeluk alleen. ☒

De wijze is als het koren, hoe rijper hij wordt, des te nederiger buigt hij het hoofd. ☒

Oude Kerk